

Landbruks- og matdep.	
Saksnr: 06/143	Dokument: 26
Mottatt: 12 APR 2006 MP/SØD	
Saksnr: 0030	OSLO 713
Kop.: MBB	Avskr.

DET KONGELIGE LANDBRUKS-
OG MATDEPARTEMENT

Boks 8007 Dep

Mattilsynet

Distriktskontoret for Vesterålen, 2381 BRUMUNDDAL
Boks 383

Sortland Dyreklinikk

Strand 8400 SORTLAND

Sortland Bondelag v/Bjørnar Ottesen

Risev. 77 8400 SORTLAND

Sortland Bonde- og Småbrukerlag
vKyrre Carlsen

Holmstaddalen 8400 SORTLAND

**HØRINGSUTTALELSE - LOVENDRING I LOV AV 15.JUNI 2001 OM VETERINÆRER
OG ANNET DYREHELSEPERSONELL**

Utvalg for næring/infrastruktur behandlet på møte den 03.04.06 ovennevnte sak.

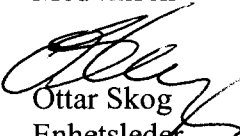
Følgende vedtak ble fattet:

- ”1. Sortland kommune er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. På bakgrunn av en slik virkelighet vil kommunen støtte forslaget om å flytte ansvaret for klinisk veterinærvakt fra staten til kommunen.
1. Vilkåret for at kommunen går for en slik løsning er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.
  2. Det innebærer at det utarbeides et troverdig regelverk for statlig finansiering der det er samsvar mellom krav, forventninger og oppgaver(jfr. høringsnotatet) på den ene siden og de pengene staten formidler for å gjennomføre reformen.”

Vedlagt følger særutskrift av sak 18/06 til underretning.

Henvendelser i saken gjøres til saksbehandler Karl-Peder Haugen på telefon 76 10 9059.

Med hilsen

Ottar Skog
Enhetsleder

Karl-Peder Haugen
fagleder

Kopi til: Geir Breivik, her

HØRINGSUTTALELSE - LOVENDRING I LOV AV 15. JUNI 2001 OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
018/06	Næring/infrastruktur	03.04.06

DOKUMENTER I SAKEN

- Høring av forslag til endring av lov 15. Juni 2001 nr. 75 om veterinær og annet dyrehelsepersonell (v)
- Vedrørende forslag til endring av dyrehelsepersonelloven, innspill fra Den norske veterinærforening (v)

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Saken gjelder forslag til lovendring som medfører at kommunene får ansvar for en tilfredsstillende veterinærdekning. Kommunene i Lofoten og Vesterålen har samarbeidet om høringsuttalelsen. Felles saksbehandler har vært jordbrukssjef i Bø kommune, Tor Andersen.

FAKTA I SAKEN

Lov av 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell(dyrehelsepersonelloven) danner det lovmessige grunnlaget for veterinærvirksomheten i Norge. Denne loven er nå under revisjon og Landbruks- og matdepartementet (LMD) har sendt forslaget til endring i loven ut på høring, bl.a. til landets kommuner. Høringsfristen er 15. mai 2006.

Loven fastsetter både bestemmelser om dyrehelsepersonellens yrkesutøvelse, og bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester fra slikt personell. LMD er opptatt av at bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester forvaltes så nær brukerne som mulig.

Det økonomiske grunnlaget for klinisk veterinærtjeneste er svekket i deler av kongeriket. Med klinisk veterinærtjeneste forstås tjenesteyting fra selvstendig næringsdrivende veterinærer til dyreeiere. Det svekkede økonomiske grunnlaget skyldes bl.a. strukturendringer, økonomiske forhold i landbruket og at vi har oppnådd en generell bedring i den norske dyrehelsen som igjen krever færre veterinærbehandlinger.

Svekket økonomisk grunnlag for klinisk veterinærtjeneste gjør det mindre attraktivt for veterinærer å etablere seg i distriktene. Det kan føre til mindre fokus på forebyggende helsearbeid og dårlig beredskap i forhold til smittsomme sykdommer. Manglende tilgang på veterinære tjenester kan igjen gi svekket grunnlag for husdyrhold.

For å møte disse utfordringene satte LMD ned et utvalg(Sagelvmoutvalget) som bl.a. skulle vurdere hvordan en for veterinærtjeneste kan bidra med offentlige virkemidler, slik at tilfredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i aktuelle områder.

I sin konklusjonen og tilrådning sa utvalget bl.a. følgende:

” Utvalget mener at de utfordringer en står overfor med hensyn til å få tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet best kan løses ved at tilgang på kliniske veterinærtjenester gjøres til et kommunalt ansvar. Utvalget tilrår derfor at kommunene gis ansvaret for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning. Utvalget mener det i den sammenheng vil være nødvendig at også det statlige ansvaret for den kliniske veterinærvakten legges til kommunal sektor”.

For at kommunene skal kunne ta på seg denne oppgaven foreslås det at staten overfører penger til kommunene innenfor en totalramme. Denne rammen er ikke klar, men intensjonen er at det skal være tilstrekkelige midler til at kommunene kan tilby tilfredsstillende veterinære tjenester innenfor klinisk praksis på dagtid, kveld-, natt- og helgetid.

Disse midlene foreslås øremerket de første årene, men vil være del av den kommunale rammeoverføringen etter dette.

Den norske veterinærforening går i mot ansvarsoverføringen slik den er foreslått (se vedlegg).

Historikk:

Kommunene i Vesterålen hadde, inntil at Mattilsynet ble etablert i 2004, følgende organisering av klinisk praksis i tilknytning til produsentene i sine kommuner.

- **Hadsel**
Hadsel har hatt distriktsveterinær som samtidig har hatt klinisk praksis ute hos produsentene. Distriktsveterinæren i Hadsel har hatt vaksamarbeid med Sortland Dyreklinikk(SD) ved at distriktsveterinæren har vært oppsatt på kvelds/natt og helgevakt. SD har kjørt og hatt ansvar for praksisen i ferier, ved sykdom og vakanser ved kurs. I dag betjenes Hadsel fra SD.
- **Lødingen**
Lødingen har hatt distriktsveterinær som samtidig har hatt klinisk praksis ute hos produsentene. Distriktsveterinæren i Lødingen har hatt vaksamarbeid med dyreklinikken i helgene. SD har kjørt og hatt ansvar for praksisen i ferier, ved sykdom og vakanser ved kurs. I dag betjenes Lødingen fra SD.
- **Sortland, Øksnes og deler av Kvæfjord**
Sortland har, sammen med Øksnes og deler av Kvæfjord hatt distriktsveterinær i full stilling. Distriktsveterinæren har kjørt klinisk praksis på kveld og helg. Sortland og Øksnes har hatt samarbeidet om næringsmiddeltilsyn organisert i eget selskap. Klinisk praksis har SD organisert gjennom to veterinærer i full stilling og to veterinærer som har kjørt vakter. SD har hatt vaksamarbeid med Hadsel og Bø og Lødingen for kveld/natt og helgevakter. SD har hatt et tilskudd fra Sortland på kr 236.702, fra Øksnes på kr 33.815 og fra Kvæfjord på kr 22.543. Avtalen mellom partene gikk ut i 2003. Disse kommunene betjenes fortsatt av SD.
- **Bø har hatt distriktsveterinær som samtidig har hatt klinisk praksis ute hos produsentene. I tillegg har distriktsveterinæren hatt deltidsstilling i det kommunale næringsmiddeltilsynet og i miljørettet helsevern. Distriktsveterinæren i Bø har hatt vaksamarbeid med SD ved at distriktsveterinæren har vært oppsatt på kvelds/natt og helgevakt. SD har kjørt, og hatt ansvar for praksisen i ferier, ved sykdom og vakanser ved kurs.**

Gjennom distriktsveterinærordningen bidro staten med ca 20 millioner kroner for å sikre veterinærbetjening i landet. Da Mattilsynet ble opprettet i 2004, ble disse midlene overført til

forvaltningsoppgaver i Mattilsynet. Nedlegging av distriktsveterinærtjenesten medførte svekking av veterinærtilbudet i mange områder. Distriktene har ikke fått kompensasjon for denne omorganiseringen. Staten har imidlertid gjennom gjeldende dyrehelsepersonellov et overordnet ansvar for at hele landet har tilgang på veterinærtjenester. En rekke kommuner i distriktene har opprettet stillinger, eller gitt driftsstøtte for praktiserende veterinærer fordi næringsgrunnet for privat etablering er svakt.

I 1991 ble det opprettet en landsdekkende kvelds- og nattevakt slik at dyreeiere skulle sikres tilgang på veterinærtjenester hele døgnet. Landet er delt opp i vakt-distrikt, og hvert vakt-distrikt fikk den samme vakt-potten til fordeling på de veterinærer som påtok seg vakt. Man har nå fått på plass en velfungerende landsdekkende vaktordning.

Regionkontoret i Mattilsynet er ansvarlig for organisering av vekten, og vaktordningen er også viktig for at staten kan opprettholde en forsvarlig beredskap mot alvorlig smittsomme sykdommer og alvorlig dyrevernsaker.

Endringsforslaget:

LMD følger opp innstillingen fra Sagelvmoutvalget og foreslår at kommunene skal overta ansvaret for veterinærtjenesten, herunder administrering av den kliniske vakta. Departementet mener at det vil være en fordel om kommunene har styringen med veterinærtjenesten, fordi en her lettere vil kunne se hva som er de lokale behov for denne tjenesten.

De økonomiske konsekvenser for reformen er ikke endelig klarlagt, men regjeringa har en ambisjon om at alle nye oppgaver som pålegges kommunene, skal være fullfinansiert. LMD tar sikte på at midlene til klinisk veterinærvakt og midler knyttet til det nye ansvaret for tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, evt. som øremerking av tilskudd i en overgangsperiode.

VURDERING

Etatens faglige vurderinger

Den nye regjeringa har i Soria-Moria erklæringa slått fast at det ikke skal overføres nye oppgaver til kommunene som ikke er finansiert. Det innebærer, slik administrasjonen tolker det, at alle nye oppgaver som blir delegert til kommunene skal være fullfinansiert.

Vår erfaring med denne type forvaltningsreform, som vi opp gjennom årene har opplevd mange av, er imidlertid at det ikke på noen måte har vært fullfinansiert.

I forslaget til endring av dyrehelsepersonelloven overlater staten til kommunene ansvaret for at det finnes en forsvarlig veterinærdekning. I den sammenheng overføres også ansvaret for den kliniske veterinærvakten.

Prinsipielt er Sortland kommune enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig.

Sortland kommune må, sammen med de andre kommunene i Vesterålen, måtte regne med å yte stimulerings tiltak i form av kommunal stilling, etablerertilskudd eller driftsstøtte for å dekke behovet for dyrehelsetjenester på dagtid, da det kliniske grunnlaget alene er for lite til å kunne drive en tilfredsstillende veterinærtjeneste med økonomisk overskudd. Det er usikkert ut fra endringsforslaget om slike kommende utgifter vil bli dekket fullt ut gjennom økte rammeoverføringer.

Det kan også reises spørsmål ved hensikten om å gjennomføre denne ansvarsoverføringen, sett i lys av at den dominerende saken, vaktordningen, nå har funnet sin løsning. Mange steder, som i Bø/Øksnes og Sortland/Hadsel/Lødingen, er det vakt samarbeid over kommunegrenser og det forekommer også vaktområder som ikke følger kommunegrensene. Det må derfor spørres om ikke Mattilsynet på regionnivå fortsatt vil ha gode forutsetninger for å administrere en enhetlig vaktordning i sin region. Det må også vises til den regionvise utredningen høsten 2005 som ble administrert av Mattilsynets regionkontor. Denne regionvise gjennomgangen hvor representanter for kommunene, Mattilsynet, brukerorganisasjonene og veterinærforeningen deltok, var avgjørende for å opprette forsvarlige vaktområder.

Vaktordningen slik den nå framstår er et vesentlig instrument for å sikre ordnete arbeidsforhold for veterinærer i klinisk praksis og dermed veterinærbemanning i hele landet, også i næringssvake områder. En kommunal overtakelse, der midlene ikke lenger er øremerket, kan innebære at man får svært mange ulike løsninger. Dette vil i neste omgang påvirke hvor veterinærer velger å slå seg ned. Ikke øremerkete midler vil dessuten konkurrere med andre kommunale oppgaver. Resultatet blir at landbruksnæringen blir skadelidende i områder der veterinærtjenesten av ulike årsaker blir nedprioritert.

Utgangspunktet når klinisk veterinærtjeneste skal behandles bør alltid være at denne tjenesten er til for brukerne,- altså landbruket, smådyr –og sportsdyrholdet. Det er gårdbrukerne som driver husdyrproduksjon som utgjør hovedgrunnlaget for klinisk veterinærpraksis i Sortland. Den riktige innfallsvinkelen når en lovendring om dyrehelsepersonell skal diskuteres må derfor være hva som er i brukernes interesse. Brukerne forventer at det til enhver tid er veterinær tilgjengelig, innenfor en akseptabel responstid. Brukeren er videre tjent med at det er mest mulig regularitet i tjenesten, dvs at veterinærene ikke flytter for ofte. Kjente og forutsigbare betingelser er vesentlig når veterinæren velger bosted, om det er i områder med få eller mange dyr.

Forslaget til lovendring innebærer at kommunene står fritt til å anvende midlene som blir overført. I kontrast til gjeldende ordning der alle som har vakt vet betingelsene, herunder honorering for vakta (likt over hele landet), vil den kommunale friheten bety at man vil få mange ulike ordninger, som i tillegg vil kunne endres fra år til år. Dette skaper uforutsigbarhet, og kommuner som nedprioriterer veterinærtjenesten vil med sikkerhet oppleve mindre interesse blant veterinærer til å slå seg ned her. Dette vil være i strid med brukernes interesse.

Det er derfor svært viktig at det utarbeides statlige garantier i form av økonomisk forutsigbarhet som gjør kommunene i stand til å gjennomføre reformen etter intensjonen

Rådmannens vurdering

Rådmannen slutter seg til de faglige vurderinger.

Konklusjon

Sortland kommune er enig med departementet i at det ideelt sett kan være gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig.

På den annen side stiller vi oss spørrende til nødvendigheten av å endre på en nylig revidert ordning, som nå fungerer godt, og som sikrer like vilkår. Det vil videre være hensiktsmessig at vaktordningen fortsatt administreres på regionnivå for å sikre en hensiktsmessig arrondering (avgrensning) av vaktområdene. Erfaringene fra den regionale utredningen hvor

kommunene, brukergruppene og veterinærene deltok bør imidlertid videreføres for å sikre lokale interesser.

Administrasjonen mener at brukerne av veterinære tjenester er best tjent med forutsigbare betingelser for tjenesten. Det betyr at vilkåret for at kommunen går for en slik løsning, er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.

I det ligger at det utarbeides et troverdig regelverk for statlig finansiering der det er forhold mellom krav, forventninger og oppgaver(jfr. høringsnotatet) på den ene siden og de pengene staten formidler for å gjennomføre reformen.

Sortland kommunes erfaring med overtakelse av statlige oppgaver generelt er dessverre at disse ikke har vært fullfinansierte.

Innstilling:

1. Sortland kommune er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. På bakgrunn av en slik virkelighet vil kommunen støtte forslaget om å flytte ansvaret for klinisk veterinæravakt fra staten til kommunen.
2. Vilkåret for at kommunen går for en slik løsning er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.
3. Det innebærer at det utarbeides et troverdig regelverk for statlig finansiering der det er samsvar mellom krav, forventninger og oppgaver(jfr. høringsnotatet) på den ene siden og de pengene staten formidler for å gjennomføre reformen

Leif Hovden
rådmann

Ottar Skog
Enhetsleder

Behandling i Næring/infrastruktur 03.04.06:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak i Næring/infrastruktur - 03.04.06:

1. Sortland kommune er enig med departementet i at det ideelt sett er gunstig at ansvaret for veterinærtjenesten flyttes nærmere brukerne, ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemer når avstanden er kortest mulig. På bakgrunn av en slik virkelighet vil kommunen støtte forslaget om å flytte ansvaret for klinisk veterinæravakt fra staten til kommunen.
1. Vilkåret for at kommunen går for en slik løsning er at staten yter full kostnadsdekning for reformen.
2. Det innebærer at det utarbeides et troverdig regelverk for statlig finansiering der det er samsvar mellom krav, forventninger og oppgaver(jfr. høringsnotatet) på den ene siden og de pengene staten formidler for å gjennomføre reformen

Underretning til:

Det kongelige landbruks- og matdepartementet, Boks 8007 Dep, 0030 Oslo
Mattilsynet, Distriktskontoret for Vesterålen, Boks 383, 2381 Brummunddal
Sortland Dyrelinikk, Strand, 8400 Sortland
Sortland Bondelag v/ Bjørnar Ottesen, Risev. 77, 8400 Sortland
Sortland Bonde- og Småbrukerlag v/ Kyrre Carlsen, Holmstaddalen, 8400 Sortland